

XX. mednarodna znanstvena konferenca

Visoke šole za upravljanje podeželja Grm Novo mesto

Podeželje v preobrazbi: izzivi, priložnosti in inovacije

5. november 2026

V času globalnih sprememb, zelenega prehoda, digitalizacije, demografskih premikov ter naraščajočih izzivov na področju prehranske varnosti se evropsko podeželje znova postavlja v središče razprav o trajnostnem razvoju. Kot regija z izjemnim naravnim, kulturnim in gospodarskim potencialom je slovensko podeželje prostor, kjer se srečujejo vprašanja inovacij, pridelave hrane, varstva okolja, kakovosti življenja ter novih ekonomskih priložnosti.

XX. Mednarodna konferenca Visoke šole za upravljanje podeželja Grm Novo mesto bo povezala raziskovalce, strokovnjake iz prakse ter predstavnike institucij in odprla prostor za interdisciplinarni dialog o ključnih vprašanih prihodnosti podeželja.

Ključna vprašanja konference

- Kako se podeželje prilagaja demografskim, okoljskim in tehnološkim spremembam?
- Kako zagotoviti varnost živil in mikrobiološko kakovost v lokalnih verigah preskrbe?
- Kako okrepiti podjetništvo, turizem, socialno kohezijo ter kakovost življenja na podeželju?
- Kako kmetijske, okoljske in razvojne politike oblikujejo prihodnost slovenskega podeželja?
- Katera inovativna partnerstva, znanja in tehnologije lahko spodbudijo trajnostni razvoj?
- Kako povezati kulturno dediščino, naravne vire in sodobne prakse v razvoj novih podeželskih identitet?

Tematski sklopi

1. Slovensko podeželje: zakladnica snovne in nesnovne dediščine slovenstva

Nosilka sklopa: doc. dr. Alenka Divjak

Slovenskemu podeželju se moramo v veliki meri zahvaliti za ohranitev slovenstva na tem enkratnem koščku sveta, zato je prav, da mu posvetimo čim več znanstvene pozornosti. Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto je sprejela daljnovidno odločitev, da bo tematsko razširila svojo konferenco tudi z družboslovnimi in humanističnimi vsebinami, s čimer se je odprla pot za sodelovanje z mnogimi ustanovami in posamezniki, ki se znanstveno ukvarjajo z različnimi vidiki slovenstva: s slovensko književnostjo in jezikom, zgodovino, šolstvom, etnologijo, običaji, kulinariko, bivalno in oblačilno kulturo ter drugimi pokazatelji materialne in duhovne kulture slovenskega podeželskega prostora. V okviru tega sklopa vabimo avtorje, da predstavijo prispevke, ki obravnavajo prej omenjene teme, obenem pa vabimo potencialne udeležence, da dopolnijo seznam s sorodnimi vsebinami in tako prispevajo k čim širši prepoznavnosti slovenskega podeželja. S tem sklopom želimo okrepiti razumevanje pomena podeželja kot nosilca slovenske identitete in kulturne dediščine.

2. Družbeno razvojni vidiki podeželja

Nosilec sklopa: prof. dr. Uroš Pinterič

V 21. stoletju se podeželje pogosto sooča z razvojnimi izzivi, saj v mnogih pogledih odstopa od prevladujočih urbanih predstav o napredku. V okviru tega sklopa vabimo k predstavitvi prispevkov, ki obravnavajo sodobni družbeno-ekonomski pomen podeželja kot življenjskega prostora, s posebnim poudarkom na vprašanjih repopulacije in revitalizacije. Z veseljem bomo sprejeli tudi referate, ki osvetlujejo družbene razlike med urbanim in ruralnim okoljem, ekonomske izzive in priložnosti podeželskih območij, vlogo informacijskih in komunikacijskih tehnologij pri njihovem razvoju ter pomen ohranjanja podeželja kot temelja družbene samooskrbnosti. Podeželje danes predstavlja stičišče številnih procesov: demografskih trendov, migracijskih gibanj, preoblikovanja gospodarskih dejavnosti in spreminjajočih se potreb prebivalcev. Razumevanje teh družbenih dinamizmov, identitetnih premikov ter oblikovanja novih modelov upravljanja je ključno za dolgoročno vitalnost podeželskih skupnosti. S tem sklopom želimo odpreti prostor za poglobljeno razpravo o tem, kako lahko razvojne politike, lokalne iniciative in inovativni pristopi prispevajo k oblikovanju vitalnih, povezanih in odpornih podeželskih območij.

3. Krožni modeli za razvoj sodobnega podeželskega turizma

Nosilka sklopa: izr. prof. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše

V času, ko se podeželje sooča z družbenimi, okoljskimi in gospodarskimi preobrazbami, postaja turizem eden ključnih vzvodov za njegovo dolgoročno vitalnost. A klasični razvojni pristopi ne zadoščajo več. Za trajnosten in odporen razvoj potrebujemo krožne modele, ki povezujejo lokalne vire, znanje, skupnosti in inovacije v celostne sisteme, ki ne izčrpavajo, temveč obnavljajo. Sklop vabi raziskovalce, da skupaj osvetlimo, kako lahko krožno gospodarstvo postane temelj nove turistične paradigme na podeželju. Kako lahko lokalne verige vrednosti, regenerativni pristopi, digitalne rešitve in nove poslovne prakse oblikujejo destinacije, ki ustvarjajo višjo kakovost življenja, varujejo krajino ter krepijo odpornost skupnosti? Kako v prakso prenesti prebojne modele, ki združujejo gospodarstvo, kulturo, naravo in prebivalce v vzajemno koristno celoto? Vabimo k pripravi prispevkov, ki odpirajo nove perspektive, kritične refleksije in empirične dokaze o tem, kako krožni principi preoblikujejo podeželsko turistično prihodnost. Pozdravljamo interdisciplinarne pristope, inovativne študije primerov, konceptualne okvire, razvoj orodij, eksplorativne modele in strateške analize. Dobrodošli so tudi inovativni projekti ter primeri dobrih praks, ki pokažejo, kako lahko krožni turizem postane gonilo lokalnega razvoja, privlačnejših destinacij in regenerativnega upravljanja prostora. Pridružite se nam in sooblikujte razpravo o tem, kako lahko krožni modeli postanejo jedro prihodnosti sodobnega podeželskega turizma, ki temelji na obnavljanju, povezovanju, domišljiji in znanju.

4. Varnost živil in mikrobiološki izzivi na podeželju

Nosilka sklopa: doc. dr. Mateja Ožanič Bučar

Varnost živil, pridelanih na podeželju, predstavlja temelj za zdrave potrošnike, krepitev lokalnih prehranskih verig ter trajnostni razvoj kmetijstva. Kakovost tal, vode, živali in rastlin se na podeželju neposredno odraža v mikrobiološki kakovosti živil, pri čemer podnebne spremembe, tradicionalni načini pridelave ter spremembe v prehranskih navadah prinašajo nove izzive. V sklopu vabimo avtorje, da predstavijo prispevke, ki obravnavajo mikrobiološko kakovost in varnost živil živalskega ter rastlinskega izvora, dobre kmetijske prakse, tveganja v majhnih kmetijskih sistemih ter vpliv tradicionalnih postopkov predelave in shranjevanja na varnost hrane. Dobrodošle so tudi raziskave, povezane z nadzorovanjem patogenov, vplivi podnebnih sprememb, uporabo novih tehnologij za spremljanje kakovosti ter pomenom izobraževanja in ozaveščanja za zagotavljanje varne hrane na podeželju. Z veseljem bomo sprejeli tudi sorodne teme, ki obravnavajo preplet mikrobiologije, podeželja, trajnostnih prehranskih verig in odgovorne pridelave hrane.

5. Inovacije in trajnost v rastlinski pridelavi in zeliščarstvu na podeželju

Nosilka sklopa: asist. Petra Jeršin, mag. inž. hort.

Podeželje je prostor številnih priložnosti za razvoj trajnostnih praks v rastlinski pridelavi in zeliščarstvu, ki lahko pomembno prispevajo k lokalni samooskrbi, ohranjanju kulturne krajine ter krepitvi socialnega tkiva podeželskih skupnosti. Ta sklop raziskuje, kako sodobne tehnologije, ekološke metode in znanja lokalnih skupnosti vplivajo na večjo produktivnost, ohranjanje biotske raznovrstnosti in ponovno poselitev podeželskih območij. V ospredju so vsebine, povezane s trajnostnimi metodami pridelave zelišč in posebnih rastlin ter inovativnimi semenskimi pristopi, ki krepijo lokalne prehranske verige in samooskrbo. Pomembno je tudi povezovanje pridelovalcev z urbanimi potrošniki ter razvoj tržnih strategij, ki povečujejo prepoznavnost in konkurenčnost lokalnih pridelkov. Sodobna digitalna orodja in pametne tehnologije bistveno vplivajo na optimizacijo pridelave, spremljanje rasti pogojev ter učinkovito distribucijo izdelkov. Sklop se posveča tudi družbenim in ekonomskim učinkom zeliščarstva kot dejavnosti, ki lahko pomembno prispeva k oživljanju podeželskih skupnosti, ustvarjanju novih delovnih mest in krepitvi lokalnih identitet. Tako odpira prostor za razpravo o trajnostnem in družbeno odgovornem razvoju podeželja skozi rastlinsko pridelavo in zeliščarske prakse.

Rezervirajte si datum: 5. november 2026!

Organizator konference: Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto.

Potek konference: Konferenca bo potekala v slovenskem in angleškem jeziku ter bo organizirana v hibridni obliki - v živo na Visoki šoli za upravljanje podeželja Grm Novo mesto, Ljubljanska cesta 28, 8000 Novo mesto ter **prek spleta v okolju MS Teams**.

Prijava: Na konferenco se je potrebno prijaviti na e-poštni naslov: info@vsgrm.unm.si

Oddaja prispevkov: Prispevke je potrebno oddati do 20. avgusta 2026 na e-poštni naslov: info@vsgrm.unm.si

Objava prispevkov: Izbrani prispevki bodo objavljeni v znanstveni reviji **Journal of Landscape Governance**.

Veselimo se srečanja in vaše udeležbe na jubilejni XX. mednarodni konferenci, kjer bomo skupaj oblikovali poglede na razvoj, izzive in prihodnost slovenskega podeželja.

Udeležba na konferenci je brezplačna.

